

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 271/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Δ')
Συνεδρίαση της 25^{ης} Οκτωβρίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλα, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτης Παππάς, Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2133.7/83782/30-9-2016 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής/Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής / Κλάδος Ασφάλειας και Αστυνόμευσης / Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας / Τμήματα α' - γ'.

Ερώτημα: *Ερωτάται, εάν άδεια ρυμουλκού λιμένα, προϋπόθεση για την έκδοση της οποίας αποτελεί η ύπαρξη σε ισχύ πιστοποιητικού ασφαλείας (εν προκειμένω Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης), παύει αυτομάτως να ισχύει σε περίπτωση λήξης της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης του ρυμουλκού ή εξακολουθεί να ισχύει και, σε θετική περίπτωση για πόσο χρόνο (από τη λήξη του πιστοποιητικού) διαρκεί η ισχύς της.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Στο έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου εκτίθενται τα ακόλουθα:

1. Με το Ω.Π. 141432/6-2016 Σήμα του, προς τη Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ο Κεντρικός Λιμενάρχης Πειραιά ανέφερε ότι, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 4368/31-5-2016 αίτησή του, ο Μ..... Σπ..... ζήτησε την τροποποίηση της υπ' αριθμ. 57 άδειας ρυμουλκού λιμένος του ρυμουλκού «ΣΤΑΡΛΕΤ» Ν.Π. 1942, λόγω μεταβίβασης κυριότητας, και επιπλέον, γνωστοποίησε προφορικά ότι το παραπάνω Ρυμουλκό πλοίο πρόκειται να αντικατασταθεί από άλλο. Κατόπιν τούτου και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το ανωτέρω σήμα, το εν λόγω ρυμουλκό φαίνεται να στερείται πιστοποιητικού ασφαλείας (Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης) από το 2009 (δεν δραστηριοποιείται) ο ως άνω Λιμενάρχης έθεσε το ερώτημα, εάν η Υπηρεσία δύναται να προβεί σε τροποποίηση της ως άνω άδειας χωρίς να υπάρχει Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης σε ισχύ και σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, εάν δύναται να πραγματοποιηθεί η αντικατάσταση ρυμουλκού χωρίς να υφίσταται σε ισχύ Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης.

2. Εν συνεχεία, με το υπ' αριθμ. Ω.Π. 220910/7-2016 Σήμα του, προς την ανωτέρω Υπηρεσία, ο Κεντρικός Λιμενάρχης Πειραιά ανέφερε ότι από το κατατεθέν από τον ενδιαφερόμενο στην Υπηρεσία Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης (ΑΡ. ΠΙΣΤ. 350/07/ABR), εκδοθέν από τον Ελληνικό Νηογνώμονα την 27-11-2007, το οποίο αφορά το ρυμουλκό «ΣΤΑΡΛΕΤ», Ν.Π. 1942, προκύπτει ότι αυτό έχει λήξει από την 15-10-2009. Επιπροσθέτως ανέφερε ότι, ο ενδιαφερόμενος, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 5920/19-7-2016 αίτησή του, ζητεί την αντικατάσταση του ρυμουλκού «ΣΤΑΡΛΕΤ», Ν.Π. 1942, από το ρυμουλκό «ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΧΙΧ» Ν.Π. 11578.

3. Η ερωτώσα Υπηρεσία, με το έγγραφο του ερωτήματος, εκφράζει την άποψη ότι επήλθε αυτομάτως η παύση της ισχύος της άδειας ρυμουλκού λιμένος του πλοίου «ΣΤΑΡΛΕΤ» την 15-10-2009, ημερομηνία λήξης της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης του πλοίου, καθόσον έπαυσε να συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων έκδοσής της. Συνεπώς, είναι δυνατή η ανάκλησή της, λόγω επιγενόμενης μεταβολής των πραγματικών συνθηκών επί των οποίων βασίσθηκε η έκδοσή της και δεν

εξετάζεται το θέμα τροποποίησης αυτής. Ως εκ τούτου, ελλείπει αδείας ρυμουλκού λιμένος σε ισχύ, θέμα αντικατάστασης του ρυμουλκού «ΣΤΑΡΛΕΤ» δεν τίθεται.

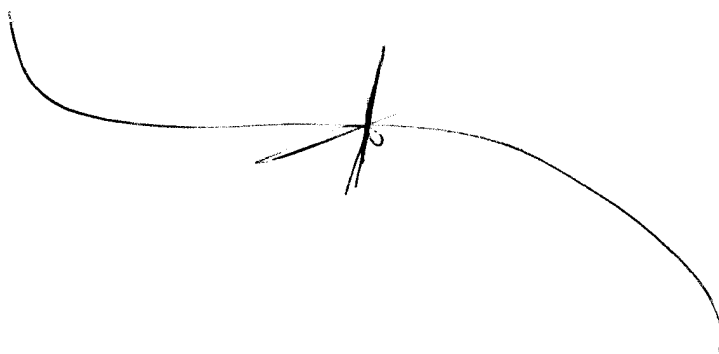
Νομοθετικό Πλαίσιο

4. Στις διατάξεις των άρθρων 188 και 156 του Κ.Δ.Ν.Δ. (ν.δ. 187/1973 – Α' 261) ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 188 1. Η κατ' επάγγελμα ρυμούλκησης διενεργείται υπό ειδικών πλοίων, κекητημένων άδειαν της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, εκδιδόμενην μετά σύμφωνον γνώμην της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων. 2. Οι όροι της έκδοσης της ως άνω αδείας, ο κανονισμός Ρυμούλκησης, οι περιπτώσεις υποχρεωτικής Ρυμούλκησης εντός λιμένων και όρμων ως και πάσα άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται δια Κανονισμού Λιμένος εκδιδόμενου υπό της Λιμενικής Αρχής κατά τη διαδικασία του άρθρου 156.

Άρθρο 156 (υπό τον τίτλο «Έκδοση αστυνομικών διατάξεων»), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 του ν. 1940/1991 (Α' 40), «Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διοικητικής Αστυνομίας των Λιμενικών Αρχών εκδίδονται, αστυνομικές διατάξεις, με τον τύπο των γενικών και ειδικών κανονισμών λιμένων, ως εξής: α) Οι γενικοί κανονισμοί λιμένων, που ρυθμίζουν κοινά για όλες τις Λιμενικές Αρχές θέματα εκδίδονται από τον Αρχηγό Λιμενικού Σώματος, εγκρίνονται από τον Υπουργό, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν στις περιοχές ευθύνης όλων των Λιμενικών Αρχών της Χώρας....».

5. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4 και 5 του Γενικού Κανονισμού Λιμένος με αρ. 1 «Περί ρυμουλκικών εργασιών λιμένος και ρυμουλκών λιμένος», ο οποίος εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 188 και 156 του Ν.Δ. 187/1973 (Α' 261) «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3131.1/01/21-4-1993 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ Β' 336/1993), ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 1

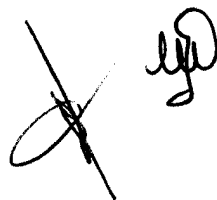
Ο παρών «Γενικός Κανονισμός Λιμένα» ισχύει για τα λιμάνια, τους όρμους και τη θαλάσσια έκταση της περιοχής δικαιοδοσίας κάθε Λιμενικής Αρχής της χώρας, όπως αυτή καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 2

1. Ρυμουλκό λιμένος είναι κάθε ρυμουλκό το οποίο εφοδιάζεται με άδεια της Λιμενικής Αρχής για τη διενέργεια ρυμουλκικών εργασιών στην περιοχή δικαιοδοσίας της. 2. Ρυμουλκική εργασία λιμένος είναι η προσφερόμενη από τα ρυμουλκά λιμένος κάθε είδους υπηρεσία, κυρίως η πραγματοποίηση ρυμουλκήσεων, πλευρίσεων και αποπλευρίσεων των καταπλεόντων και αποπλεόντων πλοίων, η παροχή υπηρεσιών επιφυλακής κ.λ.π. 3..... 4. Άδεια ρυμουλκού λιμένος είναι η χορηγούμενη από την Λιμενική Αρχή άδεια σε ρυμουλκό που πληροί όλες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 4

1. Για την απασχόληση ρυμουλκού σε ρυμουλκικές εργασίες λιμένος απαιτείται να εφοδιασθεί από τη Λιμενική Αρχή με άδεια ρυμουλκού Λιμένος. 2. Για την απόκτηση της άδειας του ρυμουλκού λιμένος το ρυμουλκό πρέπει να είναι ηλικίας μικρότερης των 20 ετών και ο πλοιοκτήτης να υποβάλει στη Λιμενική Αρχή τα παρακάτω δικαιολογητικά : α. Αίτηση με τα πλήρη στοιχεία του πλοιοκτήτη και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του πλοίου, β. Έγγραφο εθνικότητας και τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις πιστοποιητικά ασφαλείας του σκάφους, γ. Απόδειξη καταβολής του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου και της υπέρ του NAT εισφοράς που προβλέπονται από το άρθρο 39 του Ν. 2008/92 ή τμήματος αυτών σύμφωνα με το άρθρο του παρόντος, δ. Υπεύθυνη δήλωση του πλοιοκτήτη ότι αναλαμβάνει την υποχρέωση εκτελέσεως από το ρυμουλκό φυλακών ασφαλείας στο λιμάνι. Η υποχρέωση αυτή θα καταχωρείται στην χορηγούμενη άδεια και δεν παρέχει δικαίωμα για αποζημίωση από το Δημόσιο ανεξάρτητα από την παροχή ή όχι υπηρεσιών κατά την διάρκεια φυλακής του ρυμουλκού.

Άρθρο 5

1. Ρυμουλκό λιμένος δύναται να αντικατασταθεί από άλλο οριστικά, εφόσον υποβληθούν από τον ενδιαφερόμενο τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 δικαιολογητικά και το νέο ρυμουλκό να είναι ηλικίας μικρότερης των 20 ετών. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται η εισφορά του NAT και το παράβολο υπέρ του Δημοσίου, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 περιπτώσεις δ, ε και στ του άρθρου 39 του Ν. 2008/92 εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 10. 2. Η άδεια του ρυμουλκού λιμένος που αντικαθίσταται οριστικά, ανακαλείται με απόφαση της Λιμενικής Αρχής και χορηγείται νέα στο ρυμουλκό το οποίο αντικατέστησε το αποσυρόμενο».

6. Εξ άλλου, στη διάταξη του άρθρου 71 του ν. 4150/2013 «Υπ. Ναυτιλίας – Αιγαίου, Λιμένες, Ασφάλεια Ναυσιπλοΐας, Ναυτικοί, Απελευθέρωση δρομολογίων κλπ» (Α' 102) ορίζονται τα ακόλουθα :

«Άρθρο 71

1. Για την απόκτηση άδειας ρυμουλκού λιμένος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το ρυμουλκό πρέπει να είναι ηλικίας μικρότερης των είκοσι (20) ετών. 2. Ρυμουλκά που έχουν εφοδιαστεί από την αρμόδια Λιμενική Αρχή με άδεια ρυμουλκού λιμένος δύνανται να αντικατασταθούν με άλλα νεότερης ηλικίας τηρουμένων των «όρων», και των προϋποθέσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις. Ενδεχόμενες περαιτέρω τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου. [Η λέξη «ορίων» της παρ. 2 αντικαταστάθηκε από τη λέξη «όρων» με το άρθρο 26 Ν. 4256/2014, ΦΕΚ Α' 92/14-4-2014]. 3. Από την ισχύ των διατάξεων του παρόντος άρθρου καταργείται κάθε διάταξη, κατά το μέρος που ρυθμίζει το συγκεκριμένο θέμα κατά διαφορετικό τρόπο».

7. Στις διατάξεις των άρθρων 31, 32 33 και 42 του Κ.Δ.Ν.Δ. (ν.δ. 187/1973 – Α' 261) ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 31

Πλοίον Ελληνικόν, δεν δύναται να χρησιμοποιηθή προς εκπλήρωσιν του προορισμού του, εάν δεν διαπιστωθή, ότι είναι ικανόν προς ναυσιπλοΐαν και εφωδιασμένον δια των οικείων πιστοποιητικών ασφαλείας.

Άρθρο 32

Προς διαπίστωση της κατά το προηγούμενο άρθρον απαιτούμενης ικανότητας ενεργείται γενική επιθεώρησης από των κάτωθι απόψεων : α) Ναυπηγικής β) Μηχανολογικής γ) Ηλεκτρολογικής δ) Ναυτιλιακής ε) Τηλεπικοινωνιακής στ) Υγειονομικής και ζ) Εν γένει ασφαλείας πλοίου και επιβαινόντων.

Άρθρο 33

Η Γενική επιθεώρησης παντός πλοίου ως και η έκδοσις των οικείων πιστοποιητικών ασφαλείας επαναλαμβάνεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, οριζόμενα δι' εκάστην κατηγορίαν πλοίων δια Π. Διατάγματος. Ομοίως δια Π. διατάγματος ορίζονται τα της εκδόσεως, ισχύος, περιεχομένου και παρατάσεως εις εξαιρετικές περιπτώσεις των πιστοποιητικών ασφαλείας. Ειδικώτερον δια τα επιβατηγά πλοία το πιστοποιητικόν ασφαλείας χορηγείται μετά την αναγνώρισιν αυτών των επιβατηγών.

Άρθρο 42

1. Απαγορεύεται υπό της επιθεωρήσεως εμπορικών πλοίων, λιμενικής ή προξενικής αρχής ο απόπλους πλοίου : α) εάν έληξεν η ισχύς πιστοποιητικού ασφαλείας ή της γραμμής φορτώσεως αυτού ή παρήλθεν άπρακτος χορηγηθείσα προθεσμία προς αποκατάστασιν ελλείψεων, β) εάν εκ του ελέγχου διαπιστωθή έλλειψις όρων ασφαλείας του πλοίου ή των επιβαινόντων ή έλλειψις των κεκανονισμένων πιστοποιητικών ασφαλείας.....»..

8. Στις διατάξεις των άρθρων 3, 6, 7, 8 και 9 του β.δ/τος 542/1968 «Εφαρμογή Ν. 4473/65 περί ελέγχου ναυσιπλοΐας εμπορικών πλοίων» ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 3

1. Παν Ελληνικόν πλοίον κατά την έννοιαν του παρόντος Β. Διατάγματος υπόκειται υποχρεωτικώς εις έλεγchon και επιθεώρησιν προς διαπίστωσην τόσον κατά την θέσιν αυτού εν υπηρεσία όσον και μεταγενεστέrawς ότι τούτο συμμορφούται, δια την εκπλήρωσιν του προορισμού του, προς τας ισχύουσας διατάξεις κατά τας διακρίσεις των επομένων παραγράφων. 3. Πλοία μη υπαγόμενα εις την Διεθνή Σύμβασιν ΠΑΖΕΘ ελέγχονται και επιθεωρούνται κατά τας διατάξεις του παρόντος Β.

Διατάγματος και συμφώνως προς τους ισχύοντες εκάστοτε Κανονισμούς δια πλοία αντιστοιχών κατηγοριών. Πιστοποιητικά ανεγνωρισμένων ως ανωτέρω Μηογνωμόνων γίνονται δεκτά δια τους υπ' αυτών ελεγχθέντες τομείς.....

Άρθρο 6

1. Η αρχική επιθεώρησης αφορά όλους τους επί μέρους τομείς επιθεωρήσεως ήτοι το ναυπηγικόν, μηχανολογικόν, ηλεκτρολογικόν, ναυτιλιακόν, τηλεπικοινωνιακόν και υγειονομικόν μέρος, ειδικώτερον δε περιλαμβάνει πλήρη επιθεώρησιν του σκάφους, των μηχανών και του εξαρτισμού, περιλαμβανομένου και του εξωτερικού της γάστρας.....

Άρθρο 7

1. Η τακτική-περιοδική επιθεώρησης αφορά όλους τους επί μέρους τομείς επιθεωρήσεως ήτοι το Ναυπηγικόν, Μηχανολογικόν, Ηλεκτρολογικόν, Ναυτιλιακόν, Τηλεπικοινωνιακόν και Υγειονομικόν, περιλαμβάνει δε ειδικώτερον επιθεώρησιν του σκάφους, συμπεριλαμβανομένου και του εξωτερικού της γάστρας, των μηχανών και λεβήτων του εξαρτισμού και των ηλεκτρονικών και λοιπών οργάνων ναυσιπλοΐας.....

Άρθρο 8

1. Μετά από ικανοποιητική αρχική επιθεώρηση ενός πλοίου εκδίδεται ΠΓΕ το οποίο κατά τη λήξη της ισχύος του ανανεώνεται μετά από ικανοποιητική επιθεώρηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 7 του παρόντος. Στο ανωτέρω ΠΓΕ περιλαμβάνονται συγκεντρωτικά όλα τα στοιχεία των επί μέρους επιθεωρήσεων. [Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4 του ΠΔ 175/1988 (Α' 77)]. 2. Το Πρωτόκολλον Γενικής Επιθεωρήσεως συντάσσεται κατά τους παρατιθεμένους εν τω τέλει του παρόντος τύπους αναλόγως της κατηγορίας του πλοίου.

Άρθρο 9

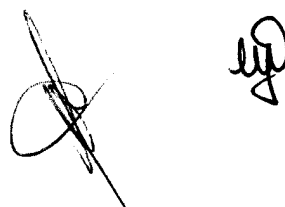
1. α) Στα επιβατηγά πλοία εκδίδεται ΠΓΕ για περίοδο μέχρι 12 μήνες και στα φορτηγά πλοία μέχρι 24 μήνες. Η παραπάνω ισχύς των ΠΓΕ δύναται να παραταθεί μέχρι δύο (2) μήνες, εφόσον κριθεί αναγκαία και λογική, β) Το ως άνω ΠΓΕ Φ/Γ πλοίων οπισθογραφείται μετά από τακτική επιθεώρηση, που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος, κατά τη συμπλήρωση ενός (1) χρόνου από την έναρξη

ισχύος του και μέσα σε δύο (2) μήνες πριν ή μετά την ημερομηνία αυτή ΠΓΕ που δεν έχει οπισθογραφηθεί ως ανωτέρω παύει να ισχύει. Για την τακτική αυτή επιθεώρηση καταβάλλονται τέλη επιθεώρησης ισόποσα μ' εκείνα της τακτικής επιθεώρησης για την έκδοση ΠΓΕ, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΔ 591/1974 (ΦΕΚ 246/Α' 74), όπως ισχύει κάθε φορά. [Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 5 του ΠΔ 175/1988 (Α' 77)]. 2. Η πράξις της παρατάσεως καταχωρείται επί του σώματος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεωρήσεως. 3. Χορηγηθείσα παράτασις του Γενικού Πρωτοκόλλου Επιθεωρήσεως λήγουσα καθ' ον χρόνον το πλοίον ευρίσκεται εν πλω εξακολουθεί ισχύουσα μέχρι κατάπλου του πλοίου εις τον πρώτον λιμένα».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

9. Ο Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973), στο Μέρος Τρίτο αυτού (άρθρα 136 επ.), υπό τον τίτλο «Αστυνομία λιμένων και παραλίων», προσδιορίζει τις γενικές αρμοδιότητες διοικητικής αστυνομίας των Λιμενικών Αρχών (άρθρο 141), ρυθμίζει συναφή θέματα σε σχέση με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των Αρχών αυτών (άρθρα 142 έως 155), παρέχει νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση «αστυνομικών διατάξεων» (άρθρο 156) και προβλέπει κυρώσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών (άρθρο 157). Ειδικότερα, το άρθρο 156 του ίδιου Κώδικα, στο οποίο παραπέμπει και η διάταξη του άρθρου 188, ως προς τη διαδικασία εκδόσεως άδειας ρυμούλκησης και του Κανονισμού ρυμούλκησης, προβλέπει την έκδοση Γενικών και Ειδικών Κανονισμών Λιμένων. Οι Γενικοί Κανονισμοί ρυθμίζουν κοινά για όλες τις Λιμενικές Αρχές θέματα, εκδίδονται από τον Αρχηγό του Λιμενικού Σώματος, εγκρίνονται από τον Υπουργό Ναυτιλίας, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν στις περιοχές ευθύνης όλων των Λιμενικών Αρχών της Χώρας.

10. Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 188 και 156 ΚΑΝΔ, όπως το τελευταίο ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 του ν. 1940/1991 (Α' 40), εκδόθηκε ο εγκριθείς, με την υπ' αριθμ. 3131.1/01/21-4-1993 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ Β' 336), υπ' αριθμ. 1/1993 Γενικός Κανονισμός Λιμένα, με τον οποίο ρυθμίζονται τα θέματα ρυμουλκικών εργασιών λιμένος και ρυμουλκών λιμένος. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον εν λόγω Γενικό

Κανονισμό Λιμένα, ως ρυμουλκό λιμένος νοείται κάθε ρυμουλκό, το οποίο μετά από άδεια της οικείας Λιμενικής Αρχής, διενεργεί στην περιοχή δικαιοδοσίας της ρυμουλκικές εργασίες, ως τέτοιων νοουμένων των υπηρεσιών πραγματοποίησης ρυμουλκήσεων, πλευρίσεων και αποπλευρίσεων των καταπλεόντων και αποπλεόντων πλοίων, καθώς και υπηρεσιών επιφυλακής (ΝΣΚ 418/2013, 276/2005). Επίσης με τον ως άνω Κανονισμό ρυθμίζονται τα ζητήματα αντικαταστάσεως ρυμουλκού, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορηγήσεως αδειών ρυμουλκών.

11. Ειδικότερα, για την απασχόληση ρυμουλκού πλοίου σε ρυμουλκικές εργασίες απαιτείται άδεια της οικείας Λιμενικής Αρχής, η οποία χορηγείται, εφόσον το ρυμουλκό πλοίο πληροί την προβλεπόμενη από την διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ως άνω Γενικού Κανονισμού Λιμένα προϋπόθεση, ήτοι να είναι ηλικίας μικρότερης των είκοσι (20) ετών (άρθρο 71 ν. 4150/2013), υπολογιζομένης δε αυτής με αφετήριο κατά νόμο χρονικό σημείο το πραγματικό γεγονός της καθέλκυσης μετά ναυπήγηση (δηλ. την από τρόπιδος κατασκευή του πλοίου και την οριστική είσοδο στη θάλασσα για την εκτέλεση πλόων ή έστω και την παραμονή του στη θάλασσα σε ετοιμότητα για την εκτέλεση πλόων (Ν.Σ.Κ. 720/1993, 71/2005, 276/2005). Για τη χορήγηση της εν λόγω αδειάς είναι αναγκαία η προσκόμιση των προσδιοριζομένων στην ίδια διάταξη δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται το έγγραφο εθνικότητας και τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις πιστοποιητικά ασφαλείας του πλοίου. Στα τελευταία συμπεριλαμβάνεται και το Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης, που αποτελεί διοικητική πράξη άνευ της οποίας το πλοίο δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί προς εκπλήρωση του νομίμου προορισμού του (βλ. άρθρο 31 ΚΔΝΔ, καθώς και άρθρα 8 και 9 του Β.Δ. 542/1968-Σ.Τ.Ε. 55/2013 (Τμ. Αναστολών) και βάσει αυτού διαπιστώνεται η ικανότητα προς ναυσιπλοΐαν του πλοίου από τις απόψεις της ναυπηγικής, μηχανολογικής, ηλεκτρολογικής, ναυτιλιακής, τηλεπικοινωνιακής, υγειονομικής και εν γένει ασφαλείας πλοίου και επιβαινόντων (βλ. άρθρο 32 ΚΔΝΔ). Επιπροσθέτως, τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίζονται και στην περίπτωση αντικατάστασης από άλλο ρυμουλκό πλοίο ρυμουλκού, που έχει εφοδιαστεί από την αρμόδια Λιμενική Αρχή με άδεια ρυμουλκού λιμένος, προϋπόθεση δε για την εν λόγω αντικατάσταση αποτελεί, κατά τη διάταξη της

παραγράφου 2 του άρθρου 71 του ν. 4150/2013, το νέο ρυμουλκό να είναι νεότερης ηλικίας από αυτό που αποσύρεται.

12. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου οι νόμιμες ατομικές διοικητικές πράξεις, από τις οποίες οι διοικούμενοι απέκτησαν δικαιώματα, δεν ανακαλούνται. Κατ' εξαίρεση δε από τον κανόνα αυτό επιτρέπεται η ανάκλησή τους, για λόγους δημοσίου συμφέροντος (βλ. Επαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος – Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, έκδ. 11^η σελ. 189 ό.π. στις αποφάσεις του Σ.τ.Ε. 1974/1974, 2190/1978, 1061/1982) ανεξάρτητα από το αν έχει παρέλθει μακρύ χρονικό διάστημα από την έκδοσή τους (Σ.τ.Ε. 2708/1977). Η αντίθεση προς το δημόσιο συμφέρον μπορεί να στηρίζεται σε στοιχεία μεταγενέστερα από τα υπάρχοντα κατά την έκδοση της πράξης. Επιτρέπεται επίσης η ανάκληση αν ο διοικούμενος δεν συμμορφώνεται προς τους όρους από τους οποίους εξαρτάται η ισχύς της πράξης (Σ.τ.Ε. 5140/1983, 1592/1987, 4992/1996, 1980/2015, 3177/2015) ή αν δεν συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις, βάσει των οποίων εκδόθηκε η πράξη (ΝΣΚ 473/2005).

13. Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση μεταξύ των μελών του Δ' Τμήματος, διατυπώθηκαν δύο γνώμες.

Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλα, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτη Παππά και Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου (ψήφοι πέντε-5), προς την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος Νικόλαος Μουκαζής (γνώμη χωρίς ψήφο), στην προκειμένη περίπτωση η απαιτούμενη, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1β' του άρθρου 4 του υπ' αριθμ. 1/1993 Γενικού Κανονισμού Λιμένα, για την χορήγηση αδείας ρυμουλκού λιμένα, προσκόμιση των προβλεπομένων από τις κείμενες διατάξεις πιστοποιητικών ασφαλείας του ρυμουλκού πλοίου, στα οποία κατά τα προαναφερόμενα, συμπεριλαμβάνεται πρωτίστως το Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης, σε συνδυασμό προς το γεγονός της ισχύος της αδείας για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών εντός της περιοχής αρμοδιότητας της εκδούσης Λιμενικής Αρχής, αποσκοπεί ασφαλώς στην μετά από έλεγχο βεβαίωση από τις αρμόδιες Αρχές ότι το ρυμουλκό πλοίο είναι αξιόπλοο, στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, του πλοίου και των επιβαινόντων, καθώς και στην εύρυθμη λειτουργία των λιμένων της χώρας και της ασφαλούς εκτέλεσης των

ρυμουλκικών εργασιών, δηλαδή αποσκοπεί στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος.

Συνεπώς, σε περιπτώσεις, όπως η εξεταζόμενη, αν μεν ελλείπει η ως άνω προϋπόθεση, δηλαδή αν δεν έχει προσκομισθεί το ως άνω πιστοποιητικό ασφαλείας του ρυμουλκού πλοίου, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως περί χορηγήσεως της σχετικής άδειας, άδεια ρυμουλκού δεν χορηγείται. Εάν, όμως, μετά τη χορήγηση της άδειας λήξει η ισχύς του πιστοποιητικού και δεν εκδοθεί νέο, είναι δυνατή, εφόσον μια προϋπόθεση από αυτές που απαιτήθηκαν για την έκδοση της άδειας έπαυσε να συντρέχει, η ανάκληση της άδειας, με αιτιολογημένη απόφαση της Λιμενικής Αρχής, η οποία εναπόκειται στη διακριτική της ευχέρεια, λόγω μη υπάρξεως διατάξεως που να θεσπίζει δεσμία αρμοδιότητα (βλ. Γνμδση ΝΣΚ 280/2007). Ως εκ τούτου η Αρχή αυτή μπορεί να την ανακαλέσει για λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι συνίστανται στην έλλειψη αξιοπλοΐας του ρυμουλκού πλοίου και της συναρτώμενης προς αυτήν έλλειψης ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και ασφαλούς εκτέλεσης των ρυμουλκικών εργασιών. Ο έλεγχος της συνδρομής των προϋποθέσεων ανάκλησης, στο πλαίσιο του οποίου εξετάζονται όλα τα ζητήματα που ανακύπτουν, ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την άδεια (ΝΣΚ 166/2011).

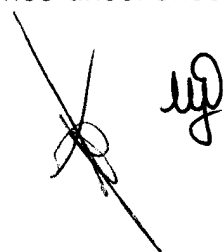
Συνακόλουθα, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η εξαιτίας της μη χορήγησης άδειας απόπλου (βλ. άρθρο 42 ΚΑΝΔ) μη δραστηριοποίηση του ρυμουλκού πλοίου «ΣΤΑΡΛΕΤ» Ν.Π. 1942, από του χρόνου λήξης της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησής του (15-10-2009) και μέχρι του χρόνου υποβολής της από 19-7-2016 αιτήσεως του νέου πλοιοκτήτη προς το Κεντρικό Λιμεναρχείο Πειραιά, δεν άγει στην παύση αυτομάτως της άδειας του παραπάνω ρυμουλκού πλοίου, η οποία ως ατομική ευμενής διοικητική πράξη εξακολουθεί να ισχύει μέχρι σήμερα, αφού δεν έχει ανακληθεί από την εκδούσα αυτή Λιμενική Αρχή, η τυχόν δε ανάκλησή της θα ενεργήσει από την ημερομηνία έκδοσης της ανακλητικής πράξεως και όχι αναδρομικά.

Συναφώς προς τα ανωτέρω, είναι ευνόητον ότι, πριν από την ανάκληση της άδειας του ρυμουλκού πλοίου «ΣΤΑΡΛΕΤ» Ν.Π. 1942, το εν λόγω πλοίο μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο ρυμουλκό πλοίο, υπό την προϋπόθεση προσκόμισης εκ

μέρους του ενδιαφερομένου των προβλεπομένων από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αρ. 1 δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης σε ισχύ, χορηγούμενης έτσι νέας άδειας στο ρυμουλκό που θα αντικαταστήσει το αποσυρόμενο.

14. Τέλος κατά την ειδικότερη γνώμη της Αικατερίνης Γρηγορίου, Νομικής Συμβούλου του Κράτους και έχοντας υπόψη ότι, κατά πάγια αρχή του διοικητικού δικαίου, οι ατομικές διοικητικές πράξεις, από την έναρξη ισχύος τους μέχρι την ακύρωσή τους με δικαστική απόφαση ή την ανάκλησή τους δια της διοικητικής οδού ή την κατάργηση ή με άλλο τρόπο παύση της ισχύος τους παράγουν όλα τα έννομα αποτελέσματά τους, ανεξαρτήτως από τυχόν νομικές πλημμέλειες (ΝΣΚ 166/2011), η μετά την έκδοση της διοικητικής πράξης έλλειψη μιας από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την έκδοσή της δεν αποτελεί λόγο παύσης της ισχύος της, ούτε δικαιολογεί από μόνη της την ανάκληση. Ειδικότερα, προκειμένου περί άδειας ρυμουλκού, η εν συνεχεία λήξη της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης και η μη έκδοση νέου, έχει ως συνέπεια την απαγόρευση απόπλου του ρυμουλκού και όχι την άνευ ετέρου ανάκληση της άδειας. Επομένως, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι άδεια ρυμουλκού λιμένα δεν παύει αυτομάτως να ισχύει, σε περίπτωση λήξης της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης του ρυμουλκού πλοίου, αλλ' εξακολουθεί να ισχύει μέχρις ότου ανακληθεί, ακυρωθεί ή με άλλο τρόπο καταργηθεί.

15. Κατά τη μειοψηφίσασα γνώμη της Προέδρου του Τμήματος Χρυσαφούλας Αυγερινού, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ. (ψήφος μία-1), από την ορθή ερμηνεία των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι, ουδέν ελληνικό πλοίο δύναται να χρησιμοποιηθεί προς εκπλήρωση του προορισμού του, αν δεν είναι εφοδιασμένο με τα οικεία πιστοποιητικά ασφαλείας, μετά από διαπίστωση ότι είναι ικανό προς ναυσιπλοΐα. Προς τούτο και τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά ασφαλείας (Π.Γ.Ε) έχουν συγκεκριμένη χρονική ισχύ και μόνον σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις εξακολουθούν να ισχύουν και μετά από τη λήξη νομίμως δοθείσας παράτασης της ισχύος τους, όπως επί επιβατηγών πλοίων μέχρι τον κατάπλου του πλοίου στον πρώτον λιμένα. Είναι προφανές ότι, πρόκειται περί δημοσίας τάξης διατάξεων, που αποσκοπούν στην

ασφαλή ναυσιπλοΐα, υπό τον έλεγχο και την εποπτεία των λιμενικών αρχών. Οι προϋποθέσεις, που τάσει ο νομοθέτης για την χορήγηση από τη λιμενική αρχή άδειας ρυμουλκού λιμένος, κυρίως δε η υποβολή των προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις πιστοποιητικών ασφαλείας του σκάφους, δεν αρκεί να συντρέχουν μόνον κατά τον χρόνο χορηγήσεως της άδειας, αλλά καθ' όλο το χρονικό διάστημα, που το πλοίο διενεργεί εργασίες ρυμουλκήσεως. Από το χρονικό διάστημα, που η αρμόδια αρχή διαπιστώσει την μη ύπαρξη πλέον έγκυρου και ισχύοντος Π.Γ.Ε., όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, υποχρεούται είτε να ανακαλέσει αναδρομικά τη σχετική άδεια, είτε να αφαιρέσει την άδεια (πρβλ. Σ.Τ.Ε 1572/1983 παραπομπή από Ε. Σπηλιωτόπουλο: «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. ενδέκατη, ανατ. 2005 παραγρ. 176). Δεν έχει, δηλαδή, η Διοίκηση, στην περίπτωση αυτή, απλώς τη διακριτική ευχέρεια προς ανάκληση, σύμφωνα με τον κανόνα περί ανακλήσεως νομίμων ατομικών διοικητικών πράξεων, αλλά υποχρέωση προς τούτο και μάλιστα αναδρομικά, προκειμένου να προστατεύσει άμεσα το κινδυνεύον δημόσιο συμφέρον της ασφαλούς ναυσιπλοΐας στους λιμένες της χώρας.

Ανεξαρτήτως, πάντως της ανακλήσεως ή μη της άδειας ρυμουλκού λιμένος, η επί μακρύ χρονικό διάστημα, όπως επί επτά (7) έτη στην περίπτωση του ερωτήματος, λήξη της ισχύος του προσκομισθέντος Π.Γ.Ε., απαραίτητη προϋπόθεση στην οποία εκ του νόμου στηρίχθηκε η χορηγηθείσα άδεια, κατέστησε αυτή ανενεργή, ώστε να μην δύναται νομίμως ν' ασκηθεί εξ αυτής κανένα δικαίωμα είτε του αρχικού δικαιούχου είτε τρίτου, που επιδιώκει να θεμελιώσει δικαίωμα στην άδεια αυτή, όπως προς αντικατάσταση κ.λ.π. του ρυμουλκού. Στην αντίθετη περίπτωση οδηγούμεθα σε καταστρατήγηση των οικείων διατάξεων. Μόνον νέα άδεια ρυμουλκού λιμένος δύναται να δοθεί, εφ' όσον συντρέχουν οι νόμιμες προς τούτο προϋποθέσεις.

Απάντηση

16. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Δ' Τμήμα) γνωμοδοτεί **κατά πλειοψηφία** ότι:

Άδεια ρυμουλκού λιμένα δεν παύει αυτομάτως να ισχύει, σε περίπτωση λήξης της ισχύος του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης του ρυμουλκού πλοίου, αλλ' εξακολουθεί να ισχύει μέχρις ότου ανακληθεί από την εκδούσα την πράξη Λιμενική

Αρχή, είτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, είτε για λόγους μη συνδρομής των προϋποθέσεων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

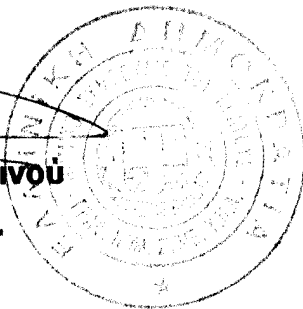
Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2016

Η Πρόεδρος

Χρυσούλα Α. Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Μουκαζής

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.